

Chemarea

Tinerimei Române

ABONAMENT ANUAL:

Pentru an... Lei 200.—
Pentru jumătate an... Lei 100.—
Autorități și instituțiuni... Lei 500.—
In streinătate dublu.

ANUNȚURI DUPĂ TARIF SE PRIMESC
LA ADMINISTRAȚIA ZIARULUI
CLUJ, STRADA REGINA MARIA No. 36

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA:
Cluj, Strada Regina Maria No. 36.
Telefon 7-60.

Alegeri libere Disolvarea parlamentului

10 ani de luptă încheiați cu un triumf al masselor fără precedent în istoria politică a țării, au dus la întronarea și încheierea libertăților cetățenești! Ce însemnează această libertate și cu câte jertfe s'au cucerit drepturile omului și ale cetățeanului în societățile luminate ale apusului, știe prea bine Dl Nicolae Iorga, cercetătorul evoluției ideii de libertate. Ar mai avea vreun senz moral, politic și istoric să reînțepem defa cap lupta pentru cucerirea libertăților democratice, devenite astăzi imperative ale conștiinței noastre și făcând parte integrantă din prerogativele elementare ale oricărui cetățean luminat? Toată lumea știe atât înăuntru cât și afară că piatra fundamentală a succesului național-țărănesc o constituie stabilirea unui acord normal între regimul egal-constituțional și realitățile sociale, aceste două componente ale vieții noastre de stat menținându-se până în toamna anului 1928 într'un dezacord periculos pe care un sociolog român l'a botezat plastic: neobiobăgie. În 1928 statul și societatea românească au intrat definitiv în ritmul liberalismului democratic occidental, poporul român dovedind prin aceasta că și-a asimilat în toată plenitudinea valorii lor instituțiile de bază ale societăților avansate europene, că au ajuns la o complexă maturitate politică contestată neîntrerupt de reprezentanții oligarhiei autohtone, și că acest popor de plugari necăjiți este în stare să se autoguverneze justificându-și astfel prin organizația sa statată modernă, dreptul de a participa cu demnitate la opera de progres cultural și moral deplăsată astăzi dincolo de granițele celulei etnice, pe un plan universal, în concertul gintilor purtătoare de lumină.

Nimeni nu are interes în țara aceasta de a transforma cele 18 milioane de cetățeni conștienți, care trebuie să devină cu vremea oameni demni, caractere de bronz nu robi, ci din contră fiecare om politic integru și cu dragoste de țară trebuie să-și facă un tel înalt și de fiecare zi de a alunga din sufletul fiecăruia ultimele resturi moștenite din vremurile de tristă împilare a acestei rase superioare. Un stat nu se poate afirma față de alte state concurente, nu poate desvolta o activitate fecundă de largă și generală expansiune, aceasta fiind esența vieții statelor adevărate, sprijinit pe voința unor cetățeni lipsiți de drepturi și împilați în cele mai elementare exigențe ale conștiinței lor politice. Se svenește și acest svon începe a prinde consistență, că dl Argetoianu are intențiunea de a violenta libera manifestare a voinței cetățenești, făcând alegeri cu cnutul pentru a făuri majorități parlamentare guvernului, majorități falsificate. Ce rost are un parlament care n'ar exprima libera voință a țării, și ce valoare ar mai avea actele unui guvern sprijinit de un parlament fraudulos, atât în opinia publică a țării cât și în lumea apusului unde cu atâtea eforturi abia am reușit să restabilim creditul țării sdruncinat de partidele samavolnice anterioare?

Parlamentul național-țărănesc ca expresie vie a întregului corp național, mandatar sincer al națiunii privită în tot ansamblul frământărilor ei vitale, a fost singurul în măsură să dea un timbru viguros actului Restaurației, acestui mare act istoric menit să închege definitiv România întregită. Țara, peste clicile care distrărau cu diabolică perseverență principiul monarhiei constituționale și-a spus răspicat cuvântul salvându-se pe sine și Coroana din cea stare de incertitudine și provizorat periculos. Instinctul național, acel minunat instrument de înregistrare a primejdiei la coliturile aspre ale istoriei, când se încearcă vitalitatea și puterea de creație a unei națiuni, când se definesc rosturile existenței unui neam, acest instinct de care s'a vorbit cândva patetic, este o impresionată realitate care îndreaptă pașii noștri pe căile întortocheate ale destinului, depășind acele mărunte socoteli de tarabă desprinse din conștiințele firave, întunecate de interese meschine. Orice încercare de revenire la metodele trecutului se va izbi de noi, și suntem hotărâți să luptăm cu ultima energie pentru respectul drepturilor masselor populare câștigate, pentru a menține neștirbit acel echilibru normal de forțe între cei doi factori constituționali: Regele și poporul.

Considerăm acest echilibru ca axă a unei guvernări constituționale și democratice, iar acei care vor împiedica realizarea acestui principiu juridic și politic singuri se vor scoate din sfera legilor țării, arătându-se în acest mod ca dușmani ai regelui și ai neamului.

Monarhul a afirmat categoric că va domni ca un rege constituțional și democratic. În consecință, Monarhul a fixat linia de conduită permanentă a guvernărilor care vor conduce destinele țării sub augusta sa domnie, și ori ce abatere dela acest principiu va fi o încălcare a voinței regale. Să fim înțeleși: acesta va fi senzul luptelor noastre politice viitoare.

Fratele Tilea invitat din nou să intre în guvern

D. prim-ministru Nicolae Iorga a trimis o telegramă fratelui V. V. Tilea, reînnoindu-i invitația de a intra în guvernul d-sale. Fratele V. V. Tilea a adresat șefului guvernului o scrisoare în care arată, că nici de astă dată nu poate accepta această onoare.

Campania în jud. Făgăraș.

În județul Făgăraș campania electorală începe azi, prin o mare adunare populară pe care organizația locală a partidului național-țărănesc a convocat-o în Făgăraș, capitala județului. Campania va fi condusă de d-nii: Dr. Aurel Dobrescu, fost ministru, Stoichiția, Cârje, Hariton Moldovan, Solomon etc.

Vrem să se știe un lucru hotărât: suntem dârji apărători ai Regelui Carol al II-lea și în contra clicilor periculoase ordinii de stat. Tendința diabolică de izolare a coroanei de corpul viu al națiunii, de acei aventuroși pofticioși de bunurile noastre materiale, vom înfiera-o cu toată energia. Trecutul apropiat este pilduitor, și nu vom pregeta nici o clipă de a distrăma plasa de intrigi și insinuări perfide care nu au decât un singur scop: beneficiile puterii pentru un grup minor de zarafi care s'au furișat prin manopere scârboase în templul unde oficiază Cezarul. Din crisalida guvernului Iorga, a ieșit fluturele păros al consorțiului Argetoianu-Manoilescu. Vom simți o vie satisfacție când vom lua de guler pe acești domni, pe care din fericire pentru țară îi cunoaștem prea bine. Am așteptat cu cumințenie tinerească desfășurarea evenimentelor, pentru a ne documenta asupra persoanei regisorului operetei politice cunoscute. Din punct de vedere formal constituțional, nu avem de obiectat nimic privitor la dizolvarea parlamentului. Dar procedul privit din punct de vedere al moralei politice, este insolit. Parlamentul Restaurației, a fost îmbrâncit de omul bonurilor de tezaur, de omul lui Schuller, de acel voiajor cinic și înăcrit în moravuri de fanar, de acel monument de neobrăzare și stupiditate ciocoiască, care a călcat în picioare întotdeauna tot ce a avut nația aceasta de plugari mai sfânt. Parlamentul, care a fost o afirmare concretă a libertăților civice, parlamentul care n'a cruțat nici o jertfă pentru a restabili coroana și poporul în prerogativele lor esențiale, a fost dizolvat printr'o lovitură de teatru.

Triumful spumos al clicilor oligarhice asupra democrației rurale, această nouă și viguroasă formă a democrației românești, ne face să zâmbim. Maurul nu și-a făcut încă datoria deplină și deaceia nu vrea să plece. De azi înainte încep adevăratele lupte politice în țara Valahilor. Pentru Argetoianu, țărănul român n'are decât o singură calitate: îi put picioarele. (Așa a glăsuț ciocoitul lațifundiar într'un moment de cinică sinceritate). Pentru noi însă are o alta: știe să suduie mocănește și să puie mâna pe par, atunci când i-se

calcă țarina și i-se știrbesc drepturile lui cucerite cu sânge vărsat din belșug. Ministru Argetoianu, poate băga pumnul în gura d-lui Iorga, dar d-l Iorga nu-i sinonim cu 18 milioane de cetățeni.

S'a dizolvat parlamentul restaurației. Am luat act. În 12 ani și jumătate, într'un ritm neobișnuit în țara noastră, am înghebat prefața istoriei României moderne. Intrăm acum în plin cuprins și asigurând Coroana de devotamentul nostru, îi promitem solemn, că edificiul la care vom lucra cu toate puterile noastre, îl vom lăsa urmașilor, ca o monumentală construcție arhitectonică.

Năzbâțiile lui Bukarești Lapok

Bukarești Lapok, fițiuca din capitală a lui Kahana et comp dela Brașov, debitează câteva atacuri murdare și grosolane la adresa fratelui Viorel V. Tilea, acuzându-l între altele de „fripturism“. Ni-e scârbă să polemizăm cu autorii acest r infamii, pentru că fratele Tilea, care a fost și este cel mai înverșunat dușman al „fripturismului“, nu are nevoie de nici o apărare. Caracterul dârz și devotamentul său pentru partidul național-țărănesc, nu pot fi întru nimic pătate de atacurile periculate ale unor oficine de obrăznicii cotidiene.

Campania electorală în județul Cluj

Campania electorală în județul Cluj va începe săptămâna viitoare condusă de d-nii foști miniștri Emil Hațeganu și V. V. Tilea precum și de o seamă de alți fruntași ai partidului național-țărănesc și ai „Chemării“.

Problema grâului.

Il Popolo d'Italia (Roma) publică asupra problemei mondiale a grâului următoarele date:

Marea grămadire a stocurilor care în ultimii ani au întrecut peste 100 milioane de chintale, pe când în vreme normală nu era decât pe jumătate, — spune buletinul de statistică agrară și comercială al Institutului internațional de agricultură — a pricinuit în campania în curs o gravă depresiune în prețurile grâului cari, precum se știe, au scăzut în niște proporții necunoscute până acum. În fața dif.cultăților serioase pe care această situație le-a creat producătorilor tuturor țărilor din lume, stă isvorul acestei stări de lucruri și perspectivele ce se prezintă pentru anul în curs.

RECENSII

Gala Galaction: Roxana

Roman.

„Editura „Națională“ S. Ciornei, 1930.

Pentru cetitorul familiarizat cu scrisul părintelui Galaction, „Roxana“ prezintă o treaptă mai sus spre desăvârșire. Ceeace autorul risipise în paginile volumelor de nuvele și tălcuire evanghelică, capătă aici un seas mai larg și se conturează mai precis în persoana părintelui Abel Pavel. Poezia entuziastă a creștinismului activ, idealismul fanatic și durerea indoilelor, completate cu o frângere catastrofală fac subiectul acestui roman. Paginile acestei cărți poartă stigmatul durerii ale unei deveniri suferințiste. Ascund un suflet care a voit mult fiindcă iubia mult pe cei mulți și nevoiași. Fiecare capitol cuprinde un moment de înălțare sau de prăbușire. Două acțiuni, care se întregesc reciproc, desfășurându-se spontan una din alta, cuprind în cadrele lor transparente ascensiunea luminoasă a unui idealist, al cărui vis mareț a fost zădărnicit de o slăbiciune omenească. Cartea ridică probleme multiple. Fiecare învățue un fragment din viața de luptă apostolică a Părintelui Galaction. „Roxana“ este un roman autobiografic, încărcat de vigoarea poeziei biblice. Citatele din Evanghelie se perindează ca niște răzoare înflorite anume, să încante și să învieze inima cetitorului. Nimic din tribulațiile improvizărilor de ocazie. Roxana este o mărturisire interesantă și sugestivă. În goana actuală după senzații tari și situații strălucite, ea vine ca o alinare, amintindu-ne că mai trăesc sacriificații ai idealului și ai iubirii creștine. Pârghia romanului este dorința Părintelui Pavel de a ridica o catedrală și o mănăstire pentru săraci în parohia sa dintr'o mahala a Bucureștilor. În jurul acestui vis puternic se grupează toate epizodele romanului, petrecute între familia lui Atanasie Ceaur, un îmbogățit de războiu, prietenii lui și Părintele Pavel — care este eroul principal. Fără caracterul lui amplu și frământat de probleme mari, romanul n'ar putea exista. El are trăsături puternice și originale. Pe planul al dollea vine Roxana,

și Atanasie Ceaur, bărbatul său și Debora-jiica bancherului evreu Simone. De o oarecare atenție se bucura Helen Hempl, guvernanta copiilor lui Ceaur, și Ilie Trandafirescu, tatăl Roxanei și ginerele lui Ceaur. Toate însă, rămăse înafară de sfera de acțiune a Părintelui Pavel, ar fi simple clișee. Focul său interior se revărsa cu dărnicie și incendiază, prin bunătatea lui, inimile cele mai tari. Insași Roxana, fără confesorul său, ar fi o biată anonimă și disprețuită femeie de îmbogățit de războiu. Prietenia cu el o ridică într'o ipostază de bunătate și nevinovăție. Intruparea lui Galaction în figura Părintelui Pavel are ceva din zguduitorul tragediei a lui Brand, acoperit de avalanșele de zăpadă, și din măreția baladei lui Manole, care se aruncă de pe schelele visului desăvârșit, transformându-se în fântână cu apă sărată.

Mediul în care se petrece acțiunea este marea burghezie bucureșteană, îmbogățită pe urma războiului. Este un mediu, să zicem, intelectual, alături de mediul nevoiaș și sărăcăcios în care se sbat eroiașii părintelui Pavel. Mesianismul lui începe în mijlocul lor, în mahalana obscură, și continuă să se realizeze și în familia lui Ceaur, viitor ministru, după toate probabilitățile zelul Părintelui Pavel întâmpină rezistență serioasă. În timp ce împrejurările externe i se împotrivesc, visul interior se conturează cu precizie, se intrupează întreg și grandios în catedrala Sf. Vasile și în chiliile pentru cei săraci. De la început se observă, o legătură misterioasă și adâncă între erou și dorința sa. Și această obsesiune sfârșește în renunțarea finală. Romanul e scris în formă de scrisoare. Abel, muncit de indoeli și chinuit de prea mult omenesc, se spovedește fostului său rector, care se găsește la Sf. Munte. Scrisul emoționant și limpede te fură dela primele ștre, dându-ți să întrezezi, sub o formă nebuloasă, o tragedie.

Ilarie Crăineanu

J. B. Kozak: I. G. Masaryk ca gânditor etic și religios

Sub titlul de mai sus a apărut zilele acestea la Praga, o nouă carte asupra personalității spirituale a Președintelui Masaryk, care constituie o sursă foarte bogată pentru cunoașterea concepțiilor omului de Stat-filozof. Spre deosebire de publicațiile din ultimul timp, care s'au referit la păreri Președintelui Masaryk despre chestiunile practice ale vieții și societății (Karol Ceapek: „Convorbiri cu T. G. Masaryk“, Dr. Hromadja: „Masaryk“) noul studiu, care se datește lui J. B. Kozak, profesor la Universitatea Carol din Praga, se ocupă numai cu concepțiile lui Masaryk din punct de vedere filozofic. În acest nou studiu nu se insistă decât în treacă asupra diferitelor păreri morale, prin care Președintele Masaryk a devenit un model și un îndrumător, ca păreri în privința chestiunii sociale, în privința socialismului, statului și militarismului, bisericii, căsniciei, felul de trai, etc. Cartea se ocupă însă pe larg cu concepțiile sale în chestiunile fundamentale, în special teoretic.

Pentru J. B. Kozak, Președintele Masaryk este în primul rând un politician, însă un politician în sensul superior ideologic, în care politica înseamnă eforturi continue pentru rezolvarea dificultăților morale, sociale, naționale și internaționale. Prof. Kozak arată în mod convingător cum chestiunile etice și religioase au fost la Masaryk întotdeauna chestiuni urgente personale. De aci — scrie autorul — ne putem explica foța personalității lui Masaryk. În primul rând se evidențiază că după fiecare cunoaștere a urmat la Masaryk o hotărâre morală. Nu e suficient a-și face o părere asupra unei stări, dar e nevoie a se lucra și la îndreptarea ei.

Cartea e împărțită în 5 capitole. Primul descrie caracterul moral al științei lui Masaryk, precum și interesul său personal în etică. În capitolul următor se examinează pozițiunea etică printre științe, în al treilea se cercetează legătura dintre

etică și religie. În al 4-lea capitol se analizează raporturile lui Masaryk față de diferitele teorii etice. Ultimul capitol e consacrat creștinismului și umanitarismului lui Masaryk. Autorul se declară de acord cu etica lui Masaryk și combatte părerea că Masaryk ar fi pozitivist. Masaryk ca etic și gânditor este cu totul nepozitivist. Prin rigorismul său moral și neimpăcarea cu lucrurile așa cum sunt, și activismul cu care vrea să schimbe aceste lucruri, Masaryk este foarte aproape de rigorismul etic și raționalismul lui Kant. Foarte importantă este în special partea studiului, care se ocupă cu creștinismul și umanitatea lui Masaryk, precum și cu concepțiile sale religioase. Cartea prof. J. B. Kozak contribuie în însemnată măsură la cunoașterea și caracterizarea personalității lui T. G. Masaryk.

No. 4723—1931

Publicațiune

Se aduce la cunoștință proprietarilor de autocamioane și autotractori că în conformitate cu art. 104 din legea drumurilor, trebuie să aibă autorizațiuni speciale pentru a putea circula pe drumurile județene și vicinale.

Pentru acest scop se vor înainta în timp de 8 zile dela publicare cererile către Administrația jud. Cluj.

În caz contrar se vor aplica sancțiunile legii suscitute.

Cluj, la 2 Aprilie 1931.
Președinte: ss. Dr. German.

Șeful Serv. tehnic:
404 ss. Monasterianu.

**Plugari, cetiți și răspândiți
„FOAIA NOASTRĂ“**

Moscova sprijinită de naționaliștii germani

Bolșevismul sovietic a găsit un mare sprijin în cercurile naționaliste germane. S'a legat o prietenie trainică între hitleriști și bolșevici, încât se poate spune, că tot planul de războiu bolșevic se sprijine exclusiv pe această prietenie și alianță germană. Naționaliștii germani le-au și promis prietenilor sovietici, că vor prepara terenul necesar desfășurării acțiunii bolșevice.

„Naționaliștii germani vreau să revoluționeze atât Germania, cât și întreaga Europa, după cum să nizuiește și bolșevismul sovietic și față de sistemul capitalist naționaliștii germani se află în aceeași situație ca și Moscova“.

Astăzi Rusia are peste zece mii de ingineri străini aplicați în diferitele ramuri industriale.

Din acești zece mii de ingineri peste 80% s'au dus în Rusia trimiși de naționaliștii germani.

În această cifră nu intră acei ingineri și tehnicieni germani, cari nu stau direct în serviciul Sovietelor, ci lucrează la diferitele întreprinderi germane concesionate, ca de ex.: la uzinele Krupp, Junkers, Siemens-Schuckert, A. E. G. și altele.

E de mare importanță și faptul, că în diferitele industrii agricole, textile etc., sunt aplicați și un mare număr de ingineri americani, precum și conducători, aceștia nu-s însă deloc întrebuințați în fabricile de arme și într'alte industrii, cari ar putea furniza materiale de războiu, sau chiar în acele fabrici, cari la caz de nevoie ușor s'ar putea transforma în fabrici de arme. În aceste industrii și fabrici inginerii și muncitorii întrebuințați, sută la sută sunt recrutați dintre germani.

Cercurile diplomatice europene au dovezi incontestabile, că nu numai în industriile de războiu, ci și conducerea armatei sovietice este încredințată în mâini germane, precum și pregătirile pentru războiu sunt conduse tot de mâinile naționaliștilor germani.

Agrarienii cehoslovaci și rezolvarea crizei economice**— Importantele declarațiuni ale ministerului cehoslovac Dr. Vișkovsky —**

Dăm mai jos declarațiile unui ministru agrarian cehoslovac, ele corespunzând ideilor noastre:

O mare atenție au născut în opinia publică și presa cehoslovacă, declarațiile făcute de Ministrul Apărării Naționale dr. Vișkovsky, la congresul regional al agrarienilor cehoslovaci, care a avut loc la Voitițe în Cehia centrală, în privința crizei economice și mijloacele pentru ameliorarea ei. Ministrul dr. Vișkovsky, care este reprezentant al Agrarienilor cehoslovaci în actualul guvern, a amintit în primul rând că diferitele state au sperat că vor rezolva criza economică de pe teritoriul lor cu mijloace proprii. S'a format cele din urmă convingerea, că e vorba de o problemă mondială, care nu poate fi rezolvată prin mijloace locale, ci prin acord comun și concesiuni reciproce.

Referindu-se la planul Uniunii vamale germano-austriace, ministrul Vișkovsky a observat că este inoportun dacă el duce la o însănoșire comună și că în afară de aceasta are defecte politice. Dar aci nu e suficientă numai negarea. Nu putem aștepta că legile vamale din Europa vor cădea peste noapte sau că se vor produce alte intervențiuni rapide. Trebuie să mergem pe calea dezvoltării. Este necesar a se recunoaște că o apropiere economică este necesară în cel mai înalt grad și că în această direcție duce calea modificării treptate a protecției vamale. Spre aceste scopuri trebuie să tindă acordurile internaționale. Solidaritatea europeană a devenit o necesitate.

Dar discuțiile europene nu se pot referi numai la industrie și salarii, ci și la agricultura, care a devenit deasemenea o problemă mondială. După război, problema principală a agriculturii a fost pământul, astăzi problema ei este producția agricolă și câștigul agriculturii pentru munca sa. Trebuie să se recunoască în genere că producția agricolă are un drept mai

mare decât acela de a nu lăsa pe agricultor să moară de foame.

La realizarea viitoarelor tratate comerciale este necesar a se avea în vedere toate păturile populației. Agricultorii pot face concesiuni într'o parte, mai ales când obțin foloase în altă parte. Agricultorii ar putea acorda concesiuni în tratatele agricole supraproducătoare, dacă în schimb statele care exportă produse industriale în Cehoslovacia, ca de ex. Austria și Germania, ar lua în considerație agricultura cehoslovacă. Dr. Vișkovsky crede însă că tocmai aceste state se vor împotrivi mai mult față de importul agricol.

În încheierea cuvântării sale, dr. Vișkovsky și-a exprimat părerea că e necesar a se apăra și o industrie slabă, dacă are cel puțin perspective parțiale. Nu trebuie să părăsim nici o pozițiune economică pe care o putem apăra. (Aceste declarațiuni au cu atât mai mare importanță, cu cât politica economică național-țărănistă bazată pe principiul interdependenței se izbește astăzi de noi orientări particaliste nemotivate de îndrumările actuale ale economiei mondiale. Un răsuflat prin noi înșine tinde să-și arate din nou colții, ignorându-se faptul, că reduși la propriile noastre mijloace ne putem ușor asfixia în propria noastră sărăcie. De altfel nu ne înțoim că planul economic național-țărănesc, rațional și bine încheiat din punct de vedere structural, având în vedere atât interesele agriculturii cât și ale unei industrii fecunde este de natură a strica multe socoteli de familie tancretină. N. R.)

Deasemenea ofițerii germani sunt în număr covârșitor la comandamente, la pregătirile preliminare ale trupelor, la instrucții și la posturile de informații, cu un cuvânt, ei ocupă cele mai însemnate posturi de conducere din întreaga forță armată a Sovietelor.

În hotelul „Metropol“ din Moscova este rezervat un întreg apartament pentru un cunoscut general al Reichului, care încognito face adesea vizite la Moscova.

Acest general are un întreg stat major, compus din ofițeri germani și ruși, toți specialiști, cari în comisiuni militare și tehnice după indicațiile primite desfășoară o activitate imensă pentru reorganizarea armatei sovietice.

Totodată se elaborează din partea acestora și planurile marelui războiu bolșevic contra Europei pe care-l pregătesc Sovietele.

Aceste lucruri au fost tratate și comentate pe larg de către marele ziar englez „Morning Post“; destăinuri cari au produs îngrijorări serioase în întreaga politică mondială.

Iată ce surprize plăcute ne pregătește Rusia Sovietică în colaborare cu naționaliștii germani, în timp ce statele Europei prin neînțelegerile lor se sbat în crize economice și financiare îngrozitoare. În fața pericolului ce ne amenință, nu ne rămâne, decât o singură soluție: un front european unic împotriva pericolului bolșevic, atât pe teren economic, cât și politic.

Și poate că acest front nu se va putea realiza, decât în momentul suprem, când ne va ajunge cuțitul la os și funia la par. Viitorul va dovedi-o!

P. P.

**Cetiți și plățiți
„CHEMAREA“**

Turcia, Bulgaria și revizionismul

Turcia deși nu are revendicări speciale teritoriale, precum nici alte probleme locale de rezolvat cu vreun stat vecin, totuși este o țară care sprijine într'un hotărât problema revizuirii tratatelor de pace create prin pacea războiului mondial. Din diferite declarații ale politicianilor se știe precis atitudinea Turciei în problema revizuirii tratatelor.

Turcia, ca și Rusia, nu face parte din Națiunilor și dacă sprijinește ideia revizionistă o face „numai pentru dragos-sinceră a păcii și dintr'un imbold obiectiv-realistic pentru nevoile politice ale Europei de mâine”. Sau mai bine zis, o face pentru amicitia ce-o are și azi față de foștii ei din războiul mondial: sau din considerații bazate pe anumite interese politice externe.

Un alt lucru va dovedi faptul, că în această țară va fi dispusă să ia parte la realizarea unei noi orânduiri politice economice europene, impusă de necesitățile timpurilor și pe care dl Briand, în unul din Ligii Națiunilor o înfățișează sub numele de Paneuropa.

În această Paneuropă nu se va putea renunța nici de cum, fără menținerea „status-quo” al actualei Europe așa cum s'a realizat prin tratatele războiului mondial. Premierul maghiar dl Ștefan Bethlen, care în trecut face chiar o vizită la Ankara, după ce vizitase Italia și Germania, va pune în discuție a problemei revizioniste și pentru formarea unui front european în vederea realizării acestei acțiuni. Publicația kemalistă a primit cu simpatie această vizită a premierului maghiar, iar el s'a reîntors satisfăcut în urma acor-urilor și întrevederilor avute cu privire la problema revizuirii tratatelor.

Bulgaria înainte de războiul mondial avea un teritoriu de 112.000 de kilometri pătrați, lesind ca țară învinsă din războiu, pierdută din teritoriul ei 9.000 km², adică rămânând cu un teritoriu de 103.000 km². Din 5.500.000 de locuitori, Bulgaria înainte de războiul mondial a rămas cu 5.070.000 locuitori, adică a pierdut prin tratatele de pace 430.000 de locuitori, cam 8%. Prin tratatul de la Neuilly, din 20 de bulgari se pierduse unu. Locuitorii deslipiți de țară în procente foarte reduse erau grecii; cei deslipiți în majoritate erau turcii, Greci, Turci, Tătari, Armeni,

Din teritoriul luat dela Bulgari cea mai însemnată parte s'a anexat României în Dobrogea. România avea asupra acestei provincii și un drept istoric, pe lângă majoritatea populației curat românești, care s'a alipit de bună voie României întregite. O altă parte din Dobrogea, Cadrilaterul, îl anexasem după războiul balcanic din 1912.

Bulgaria a renunțat foarte cu greu la teritoriile ei pierdute prin tratatele de pace. În raporturile noastre cu Bulgaria, dela războiul încoace n'au fost tocmai amicale și sincere. România a tratat însă destul de omenește minoritățile bulgare din țară, ceea ce Bulgaria n'a făcut cu minoritățile românești. Bulgaria mai are și astăzi aspirații de anexiune a Dobrogei românești, lucru ce nu se va putea întâmpla nici când, deoarece populația acestei provincii în majoritate covârșitoare nu va admite niciodată asemenea aspirații.

Pentru realizarea acestor aspirații, fi-reste că și Bulgaria e pentru mișcarea revizionistă, cu care simpatizează. Deocamdată România are mult de furcă cu liniștirea diferitelor bande de comitații bulgari, cari provoacă adesea dizordini pe pământul de frontieră româno-bulgar, întreținând o mișcare iredentă bulgară al cărei rost n'are nici un înțeles, ba din contră dăunează raporturile de amicitie ce-ar putea interveni între cele două țări vecine.

Cu ocaziunea acțiunii de propagandă revizionistă întreprinsă de ziarul budapestan „Pesti Hirlap”, prin albumul său revizionist, A. Liapcef, fostul președinte al consiliului de miniștri bulgar și Athanas Buroff, răspund cu simpatie apelului revizionist maghiar, mulțumind șefredactorului Legrády în termeni foarte amicali pentru albumul trimis și asigurându-l de tot sprijinul și concursul lor. Înainte de-a încheia, mai putem aminti și acțiunea lui Rakovsky din 1918 care sub masca bolșevismului, ajutat de Soviete voia să bolșevizeze România, dar în realitate planul său era de-a lărgi hotarele Bulgariei anexând la ea întreaga Dobrogea românească. „Acțiunea bolșevică pentru distrugerea burgheziei și capitalismului român, scăpând România de sub jugul oligarhiei”, a eșuat și planurile lui Rakovsky au rămas baltă.

(Va urma)

P. P.

Primejdia bolșevică

Ultimele evenimente din Spania demonstrează în mod evident că flacăra roșie flutură cu fiecare zi care trece, tot mai amenințătoare peste steagurile statelor europene. Societatea burgheză capitalistă se sbate în crâncenă luptă de înfruntare a primejdiei de dincolo de Niștru și împingurile cari trosnesc ca niște bombe pe piața economică mondială, sunt decât niște reflexe puternice ale acestui război angajat între Civi-țizii și Forța roșie. În această situa-ție încordată, România se găsește la locul frontului și ca și în trecut trebuie să câmpul de încăierare al luptei să vrăjmașe. De aceea, se pune în mod firesc întrebarea, de care parte se angajaților în luptă, ne vom afla noi?

Suntem un stat de mică proprietate agrară, cu o populație majoritară de țărani, legați până la identitate cu brazdele negre de pământ.

Un colectivism agrar la noi e re-ștat de acest instinct puternic con-servator al masselor populare, în-ștat în tradiții străvechi și legate de solubil de plug.

Un sistem de colectivizare agricolă

— una din cheile fundamentale ale socialismului — nu s'ar putea realiza decât prin o impunere a autorității de stat, care astfel ar trebui să for-țeze însăși evoluția social-politică și economică a statului, împotriva rea-lităților vii, cari se valorifică prin o transformare lentă și sigură.

Ne tălăzuiesc aceste gânduri, acum când din elementele ce ne stau la îndemână, observăm că primejdia bolșevică tinde să se propage și în țara noastră.

Ziarul „Erdélyi Szikra” apărut re-cent la Oradea-Mare, vrea să fie un fel de oficios al mișcării comuniste din Ardeal. Noi cari cunoaștem îm-prejurările specifice din România — cari nu sunt de loc asemănătoare cu cele din Rusia înainte de Revoluție — suntem hotărâți să nu stăm cu mâinile în sân la primejdia ce ne amenință.

Tineretul numai prin o luptă dârză pe care o va începe împotriva cu-rentelor extremiste, va putea servi într'adevăr interesele superioare ale țării, garantându-i o prosperitate vred-nică de bogățiile pământului și de bunătatea poporului care-l stăpânește.

Nouile forme ale relațiilor comerciale internaționale și clauza națiunii celei mai favorizate

Proiectul uniunii vamale germano-austriace, a adus în fruntea interesului general, chestiunea nouilor forme ale relațiilor comerciale internaționale și raportul lor față de clauza națiunii celei mai favorizate.

Până în prezent relațiile comer-ciale dintre state au fost regulate, cu mici excepțiuni (de ex. Rusia sovie-tică), prin tratate comerciale, în care se menționează clauza națiunii celei mai favorizate. Fondul acestui prin-cipiu constă în aceea că egalează condițiunile de concurență pentru toate statele care au tratate comerciale cu statul dat. Acest prin-cipiu este un rezultat al școlii engleze a comerțului liber, care se străduiește pe toate căile împotriva unor măsuri care ar călca egalitatea condițiunilor pentru mărfurile care concurează pe piața internațională. Principiul națiunii celei mai favorizate este, bineînțeles, departe de idealul școlii engleze, adică schimbul internațional fără vamă, dar crează incontestabil, și chiar sub regimul zidurilor vamele, condițiuni egale pentru toate statele care ex-portă mărfuri într'un anumit stat. Chestiunea hotărâtoare în sistemul clauzei națiunii celei mai favorizate, formează cheltuelile de producție în interiorul țării și posibilitatea de a exporta cu prețuri mai efitine în stră-nătate.

În sistemul clauzei menționate au fost recunoscute în genere nu-mai două excepțiuni, care fură admise între state: privilegiul unui schimb liber de mărfuri în zonele de frontieră și Uniunea vamală.

Rulementul comercial în regiunile de frontieră are o importanță foarte redusă. Uniunea vamală în realitate nu schimbă nimic din clauza națiunii celei mai favorizate, formând numai în loc de două teritorii vamale, unul singur, care la rândul său se con-duce iarăși după principiul clauzei arătate în raporturile sale față celalte state.

Noile principii ale relațiilor comer-ciale, care sunt în contradicere prin-cipială cu clauza națiunii celei mai favorizate, sunt:

1. Menționarea în tratatele comer-ciale a unui acord asupra contingen-telor de import, în cazul când unul din state asigură celuilalt, sau două state își asigură reciproc, o anumită cantitate a unui articol sau altul, fiind vorba de condițiuni mai favora-bile în comparație cu alte state.

2. Tarifal preferențial, adică apli-carea de taxe reduse la mărfurile importate dintr'o anumită țară, apărându-se astfel aceste mărfuri de concurența aceluiași mărfuri din alte state.

A trece direct la nouile forme de relațiuni comerciale internaționale nu e posibil fără a se zdruncina com-plect întregul sistem al tratatelor com-erciale. Pentru unele state, în spe-cial agrare, al căror export este relativ concentrat la puține articole, acest lucru e mai ușor, însă pentru statele industriale, al căror export este destul de complicat, operația va fi neobișnuit de grea.

De aceea va fi necesar a se trece mai întâi la forme tranzitorii. Până

în prezent au fost indicate două forme tranzitorii:

1. Acorduri asupra contingentelor de import la anumite mărfuri, care să fie stabilite de toate statele inte-resate. În modul cel mai lesne se realizează aceasta în domeniul impor-tului de produse agricole care prin esența sa se referă în fiecare stat la anumite regiuni bine determinate. Această împărțire naturală a debu-șelor înlesnește un acord asupra con-tingentelor, însă de altă parte va fi nevoie pentru stabilirea lor și satis-facerea diferiților interesați, de nume-roase conferințe internaționale.

2. A doua modalitate o prezintă acordurile regionale preferențiale. În cazul introducerii tarifului preferențial va fi nevoie de două feluri de tra-tate. În primul rând va fi vorba de tratate între state care au interese economice deosebit de apropiate și care se bucură pe întregul teritoriu al acestor state interesate, de avan-tajii speciale, constatând în reduceri de tarife. Va fi apoi necesară o a doua categorie de tratate între aceste state și toate celelate state, care se vor bucura, în ce privește întregul teritoriu regional, de o com-plectă egalitate în baza clauzei na-țiunii celei mai favorizate. Pe această cale se pot crea câteva mari grupe vamale, în cari fiecare stat va fi economiceste complet independent, dar în cari statele vor colabora prin o reducere reciprocă a zidurilor vamale.

Această a doua cale care se lo-vește deasemenea de mari dificultăți, poate duce la o însemnată reducere a tarifelor vamale, care formează una din pricinile crizei economice mondiale.

Este însă necesar a se accentua în mod deosebit că crearea de uniuni vamale după exemplul „tro-german” nu poate însemna întotdeauna o tran-ziție spre nouile forme de acorduri comerciale, ci numai o unire a două teritorii într'unul singur, și aceasta într'o astfel de formă în care parti-ciparea celorlalte state este funda-mental îngreunată.

Administrația județului Cluj

No. 6000—1931

Comunicat

Noi, Președintele delegației consiliului județean ca șef al administrației județului Cluj, având cunoștință de articolul intitulat „Kerekes alias Chereches, șef de ser-viciu imparte plata” și apărut în Nr. 80 din 8 Aprilie 1931 a ziarului „Kolozsvári Friss Újság” și văzând că acest articol conține acuze grave în contra unui funcționar superior de sub ordinea noastră, în conformitate cu dispozițiunile art. 97 din regulamentul legii pentru statutul funcționarilor publici am ordonat cercetare în contra numitului funcționar.

Din rezultatul cercetărilor am constatat că cele afirmate de numitul ziar nu co-respund adevărului și numitul funcționar în urma acestor constatări a primit auto-rizațiunea de a da în judecată numitul ziar.

Drept care am eliberat prezentul comu-nicat pentru motivul că, redacția numitului ziar a refuzat publicarea rectificării arti-colului nefondat.

Cluj, la 22 Aprilie 1931.

Președintele Deleg. Cons. jud.:
Dr. German.

Articolul fratelui V. V. Tilea.

Este vie încă în opinia publică excelenta impresie pe care a produs-o articolul „Guvernul și opoziția M. Sale”, scris de fratele V. V. Tilea și publicat în numărul trecut al „Chemării”.

Plastic și condensat, susținut de o puternică argumentație politică, articolul fratelui V. V. Tilea s'a impus în același timp prin chiagul ideilor sănătoase pe care le conține și cari în actuala situație politică trebuie să servească drept puncte luminoase de orientare.

Aceste călăuziri programatice și de luptă, articolul fratelui V. V. Tilea le-a sintetizat — cetitorii noștri ea și alții de altfel, își amintesc poate — în trei puncte capitale:

1. În servirea leală și desinteresată a ideii monarhice și a Regelui. Conduita politică a Chemării și a partidului național-țărănesc, este aceeași linie luminoasă și patriotică urmată dela 1926 și până azi. Partidul național-țărănesc și „Chemarea” fac zid

în jurul Dinastiei și a M. S. Regelui Carol II.

2. În unitatea partidului național-țărănesc pe țara întreagă, indisolubilă și indestructibilă. Dacă uneori în partidul nostru se pot naște divergențe de opinii, aceasta nu dovedește decât că suntem un organism viu, care frământă problemele politice, dar care nu trece niciodată peste unele linii demarcaționale impuse de programatica partidului.

3. În năzuința de a face cea „cărănească din casa și din curtea proprie”, prin care unii inși, cari n'au suflătește nimic comun cu partidul național-țărănesc, să fie reduși la situația de a nu mai putea întru nimic știrbi etica partidului nostru, cel mai puternic instrument de guvernare din România-unită.

Articolul fratelui V. V. Tilea a fost reprodus și comentat de „Dreptatea” și de o mulțime de alte ziare din provincie ale partidului național-țărănesc. „CHEMAREA”.

Declarațiile d-lui Nicolae Iorga la expoziția pictorilor maghiari.

Am fost întotdeauna partizanii filozofiei liniei drepte. De aceea ni s'au părut stranii declarațiile actualului premier, istoricul care ieri vorbea de comandamentele istoriei concepută ca o voință conștientă și dărză a neamului românesc de a se afirma și de a-și croi pe seama sa un un rost de popor vânos, ale cărui granițe firește nu puteau fi altele decât: Tisa, Nistrul, Dunărea și marea. Era pe vremea aceea, profesorul Iorga, înțeleptul păstrător al tradiției spirituale fixată de marii săi înaintași, de acei ctitori de traică și indestructibilă așezare românească la gurile Dunării albastre. Dar de atunci, din vremurile de înfrigurată și încordată așteptare a trecut cam mult. Timpul tocește încet măreția aspirațiilor pline de suferință ale zilelor de ieri, realizarea visului milenar ne consumă mândria triumfului deplin prin faptele noastre de meschină oportunitate politică. Profesorul Iorga, semănătorul de credințe, a devenit astăzi ca prin minune fatalist. Mirajul puterii, l'a transformat în găcitor postum al destinelor noastre și citind în zodiacul politic al zilei a fost cuprins de o duioasă fără margini „față de tovarășii noștri de suferință milenară: Ungurii”. „Fatalitatea, un ciudat capriciu al firii, au făcut ca minoritatea maghiară să-și depene alături de noi existența” a declarat domnul profesor N. Iorga la expoziția pictorilor maghiari. Este trist domnule profesor, dar așa ați spus! Pentru noi însă ar fi fost tragic, imens de tragic, ca 4 milioane de Români să fie dominați de un pumn de Unguri, tributații ai civilizației europene, de acei care s'au prelins încet în vremurile de nebulosă însăilare feudală, printre noi, în vremurile când se plămădeau primele noastre așezări vovodale, în care se topeau ca n'r'un creuzot de-argint sufletul tracic, mândria cuceritoare romană și creștinismul primitiv, înviorător de suflete. A fost o încercare a rasei maghiare de a abate cursul firesc al fluviului pe căi pline de suferință, un efort care a devenit din ce în ce mai sălbatic, pentru a sugruma existența unui neam de altă plămădă decât cea fino-maghiară. Istoria însă trebuia să repare această nedreptate, iar situația de azi nu este altceva decât înbunarea sforțărilor noastre de descătușare, o consecință logică a vitalității rasei noastre. Istoria Românilor din Ardeal și părțile ungurene este povestea tragică în care se țes svăcnirile forței mereu comprimate în expansiunea ei firească.

Lupta între două rase deosebite și disproporționate numeric, lupta pentru emancipare a majorității sdrobitoare românești în Ardeal, lupta pentru cucerirea independenței pentru a putea dispune liber și neconstrâns de nimeni de soarta sa, acesta este tălcul întâmplării minunate a unirii

celei mari dle Iorga. — Dreptul majorității de a-și impune voința ne-a dus în situația de a conviețui cu minoritatea maghiară din Ardeal, cu aceia minoritate care mai ieri, prin silnicie printr'o diabolică tălmăcire a dreptului și printr'o feudală concepție de stat ne aservise scopurilor ei dominatoare toate puterile noastre creatoare.

Adică fiind la putere, n'ai nici un motiv serios de supralicitare umanitaristă, de duioasă afecțiune pentru asupritorii de ieri și mai ales, în calitate de istoric n'ai neapărată nevoie să citești în stele, să ghicești în cafea sau să consulți zodiacul pentru a descoperi cauzele prezenței minorității maghiare printre noi.

Dar ce nu face omul politic, chiar când nu are partid, de dragul puterii! Este în stare să transforme istoria într'o carte de vise, iar determinismul forțelor ei propulzive, în fatalitate.

O campanie pentru construcția de dirijabile în Rusia sovietică.

Președinția Societății Aero-chimice din Rusia sovietică, a publicat pentru ziua de 1 Mai, un manifest către populație, care este invitată să strângă mijloace pentru construirea unei escadre de dirijabile, ce va purta numele lui Lenin. În același timp societatea a întreprins prin intermediul secțiunilor ei din întreaga uniune sovietică, o vastă acțiune de propagandă pentru reușita colectelor în folosul construcției de dirijabile. Ziua principală a colectelor este 1 Mai, când campania se va referi și la gospodăriile colective, care vor fi invitate a contribui la fondul dirijabilelor. În manifestul Societății „Aviochim” către populație, se spune între altele, că dirijabilul este cel mai puternic și cel mai bun mijloc pentru organizarea de legături rapide culturale și administrative între centru și regiunile cele mai îndepărtate, și deaceia interesul întregii populații trebuie să se concentreze în jurul preocupării de mijloace bănești. Apelul pentru construirea de aeronave se încheie cu următoarele cuvinte: „Suntem convinși că escadra de aeronave cu numele lui Lenin se va ridica în curând deasupra țării sovietelor”. Având însă în vedere sărăcia extraordinară în care se află de mult populația din Rusia sovietică, e sigur că întreaga campanie nu va aduce rezultate importante.

REDACTOR RESPONSABIL:
BAZIL GRUIA

„Fără program”

O anumită presă din capitală a primit cu satisfacție anunțul sumar al actualului guvern, că va lucra fără program întrucât guvernul nostru de astăzi n'au venit în numele unui partid politic, ci al țării. Că nu sunt reprezentanții unui partid politic serios, asta o știe toată lumea, dar chiar așa fiind, nu vedem motivul pentru care dansatorii oportunistului politic ar putea fi scutiți de elaborarea unui program de guvernare. Depășind rolul mandatului lor inițial, așa se pare, au început demagogica mascaradă inoitoare și moralizatoare, tunând în numele dreptății eterne, al dragostei de țară și-al revizuirilor senzaționale (în vederea apropiatelor alegeri).

Fără program! Ce simpaticele atitudine de rentieri politici, dornici de liniștită stăpânire!

Este adevărat, că dela zi la zi (asta se chiamă fără program!) anunță a înfăptui câteva din formulările nete ale radicalismului nostru: revizuirea averilor și legea cametei. Așa spun, idealisții guvernului, nu știm însă dacă d-nii Argetoianu și Manoilescu sunt de acord în această privință. Când după războiul dl Titulescu a pus problema reparărilor morale și materiale prin ciuntirea fiscală a patrimoniilor îmbogățitorilor de război, a acelora care au frustrat țara în momentele ei de dezastru, dl Manoilescu, acest băiat simpatic care a

plâns cândva cu folos, găsea măsura marelui om de stat, ca neeconomică dăunătoare economiei naționale! Să fi luat într'o noapte dl Manoilescu într'at încât să tolereze naivului premier așezarea escapade costisitoare pentru d-sa pentru ortacii d-sale? Nu ne vine a crede în ceiace privește legea cametei am mulțumiți dacă s'ar menține în forma actuală, dar tare ni-i teamă că „pluga fără țarină” Argetoianu va face tabula rasa de această înfăptuire, chiar cu prețul a guvernă fără program.

Fără program!? Adică cum? În empiric, prin acte de scurtă scadență, caz la caz, guvernul va face pură administratie. Pentru acest lucru însă nu

nevoie de un guvern nou, aceasta putând face orice slujbaş superior din minis fără prea multă gălăgie și poate cu multă competență. În vremile acestea adânci prefaceri lipsa unui program ansamblu, care să îmbrățișeze toate elementele esențiale ale țării, ni se pare pic periculoasă și lipsită de seriozitate.

Vremea huzurului boeresc a trecut mult.

Tot servesc și partidele politice la ce scutesc personalitățile politice, bogate aspirații nobile, de neplăcerea de a conștientiza un program în 24 de ore.

Spicuri din presă

Ex-împăratul Wilhelm condamnă pe Hindenburg și Bülow.

Măsuri de siguranță la Doorn. Un interesant articol al ziarului „Petit Parisien”.

Ziarul „Petit Parisien” publică în ultimul său număr, sub titlul „Viața lui în exil”, primul articol despre fostul împărat al Germaniei Wilhelm II, anunțând că va publica o întreagă serie de articole despre fostul împărat. Articolul a fost reprodus de mai multe ziare germane și va da desigur naționalilor germani, un nou material pentru violente atacuri împotriva președintelui Hindenburg. Ex-împăratul german îl condamnă în mod foarte energic pe actualul președinte. După informațiunile ziarului parizian, Wilhelm se ocupă în prezent cu scrierea de memorii foarte amănunțite, în care se străduiește a justifica rolul său istoric. După amiază dictează secretarului său și seara citește în fața unui cerc de oaspeți cele ce a scris, adică capitolele terminate în acea zi. În ultimul timp ex-împăratul Wilhelm se află într'o dispoziție foarte proastă și își revărsă mânia sa în special asupra Franței.

Nu de mult a declarat că tineretul german va plăti Franței înfrângerea Germaniei cu cea mai mare hotărâre și nu se va preta la greșelile anterioare. În ultimul război, Germanii au tratat această bandă (prin acest epitet ex-împăratul Wilhelm înțelege Franța), în mod prea omenos.

Excese de mânie sunt urmate de cele mai multe ori de excese de frică. Wilhelm II se teme că împotriva sa se va săvârși un atentat. Deaceia a luat severe măsuri de pază. Clădirea din Doorn în care locuiește fostul împărat, precum și întregul parc al castelului, sunt păzite în modul cel mai riguros. Cu o mare nemulțumire urmărește Wilhelm, dezvoltarea situației din Germania. Ziarul menționat afirmă că n'a renunțat mereu la speranța întoarcerii în Germania. Chiar nu de mult a negociat în privința întoarcerii sale în Germania ca particular. Mediatoarea în aceste tratative a fost o aristocrată germană.

Pe actualul președinte Hindenburg, Wilhelm îl urăște puternic. A declarat recent că Hindenburg l-a silit la demisia voluntară numai cu scopul de a putea uzurpa locul împăratului german constințit de Dumnezeu.

Deasemenea și memoriile lui Bülow au înfuriat pe Wilhelm. A spus despre acest bărbat de Stat german: „Această canalie mizerabilă! Am crezut că e cancelarul meu, dar el m'a trădat cu nerușinare. Dealtfel el m'a trădat întotdeauna!”

Rusia sovietică și evenimentele din Spania.

Comentariile presei sovietice.

Interesul ce s'a manifestat la Moscova în legătură cu evenimentele din Spania s'a micșorat. Revoluției din Spania se acordă în presa sovietică un spațiu considerabil, publicându-se atât informații ale corespondenților sovietici din Madrid și Paris, cât și lungi articole comentarii ale publiciștilor din Moscova. Ziarele sovietice publică și fotografii meroase din mișcarea revoluționară în feritele orașe spaniole.

Care este însă atitudinea generală a Moscovei Roșii față de Madridul republican? Se poate afirma deocamdată această atitudine este ironică și rezervată. Situația actuală din Spania nu mulțumesc Moscova sovietică. Revoluția spaniolă pentru Internaționala comunistă, o revoluție „străină”, care trebuie să fie încheiată prin o revoluție comunistă.

„Izvestia” din Moscova, organul central al guvernului sovietic, consideră actul revoluției spaniole ca un rezultat al luptei dintre capitaliștii italieni și francezi pe piața externă și apreciază evenimentele ca o victorie a capitaliștilor francezi. Dar, — constată mai departe „Izvestia” care comentează evenimentele din Spania cu cunoscutul său ton violent lipsit de orice sentimentalitate, — inamicii imperialiștii ai guvernelor de latifundiar și generali din Spania, au luptat numai pentru scopul ca în locul lui Alfons să așeze alți Alfonsi. În cazul cel mai rău ar dispune să creeze o republică în care terea lor să fie bine asigurată. Presa franceză încă în primele zile ale revoluției avertizat Spania, prin gura lui Sauerwicz, că „nici Franța, nici Anglia, nu vor teia privi în nici un caz indiferent de teritoriul dela Pirinei până la Gibraltar s'ar preface într'un focar al bolșevismului”. Presa din Moscova ajunge la concluzia că dacă în revoluția din Spania s'ar duce o întorsătură spre stânga, s'ar teia aștepta în mod sigur, o intervenție marilor puteri occidentale în afacerea Spania. Moscova comunistă nutrește de Spania, planuri atât de vaste, față de China, care este băntuită de mântări revoluționare.

Rezerva Moscovei față de actualul guvern republican din Spania este caracteristică și prin aceea că guvernul sovietic nu intenționează să intre cu el în relații diplomatice, în speranță că va putea lucra astfel într'un mod mai eficace